

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře, příslušný k projednání přestupků podle § 52a odst. 1 písm. b) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve spojení s § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, rozhodl v řízení o přestupku takto:

I.

Obviněná, právnická osoba České dráhy, a. s., IČO 70994226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Nové Město, 110 00 Praha 1, je vinna tím, že jako provozovatelka celostátní dráhy mezi železničními stanicemi Praha-Vršovice, obvod Praha-Eden - Praha Jih a v obvodech železničních stanic Bohumín, Děčín hl. n. a Praha Jih, v rozporu s § 42c odst. 1 zákona o dráhách v období od 14. 7. 2022 do 21. 4. 2023 nezřídila odštěpné závody, prostřednictvím kterých měla povinnost provozovat drážní dopravu odděleně od provozování dráhy, neboť provozovala zároveň celostátní dráhu i drážní dopravu, která neslouží výhradně k zajištění provozování dráhy,

čímž spáchala přešupek podle § 51 odst. 4 písm. v) zákona o dráhách,

za což se jí ukládá

podle § 51 odst. 10 písm. d) zákona o dráhách **pokuta ve výši 300 000 Kč** (slovy tři sta tisíc korun českých).

Pokuta je podle § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře č. 19-4523001/0710 vedený u České národní banky, variabilní symbol 1930.

II.

Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004, správní řád, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se obviněné ukládá povinnost **nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč** (slovy jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře č. 19-4523001/0710 vedený u České národní banky, variabilní symbol 1930.

Odůvodnění

I. Průběh řízení

Podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí jsou skutečnosti zjištěné během státního dozoru, vedeného Úřadem pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen Úřad) pod sp. zn. STD002/20, jehož závěrem je mimo jiné zjištění, že obviněná v rozporu s § 42c odst. 1 zákona o dráhách nezřídila odštěpný závod, prostřednictvím kterého má povinnost provozovat drážní dopravu odděleně od provozování dráhy, neboť provozuje zároveň celostátní dráhu i drážní dopravu, která neslouží výhradně k zajištění provozování dráhy. Za přestupek páchaný v období od 15. 1. 2020 do 13. 7. 2022 byla již obviněná uložena pokuta rozhodnutím Úřadu, č. j. UPDI-3034/22/UM ze dne 21. 9. 2022 ve spojení s rozhodnutím předsedy Úřadu č. j. UPDI-3553/22/KP ze dne 3. 11. 2022. Z veřejně dostupných informací Úřad nezjistil, že by obviněná takovéto odštěpné závody zřídila, proto vydal dne 21. 4. 2023 příkaz č. j. UPDI-1249/23/PP2 (dále jen příkaz), kterým bylo rozhodnuto o přestupku obviněné podle § 51 odst. 4 písm. v) zákona o dráhách, za což jí byla uložena pokuta ve výši 300 000 Kč. Obviněná podala proti příkazu dne 25. 4. 2023 včasný odpor (č. j. 607/2023-O25). Tím byl příkaz dle § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a řízení pokračovalo.

Úřad dne 24. 5. 2023 požádal Městský soud v Praze č. j. UPDI-1736/23/PP2 o sdělení, zda obviněná podala v období od 15. 1. 2020 doposud návrh na zápis odštěpných závodů do obchodního rejstříku. Dne 26. 5. 2023 Úřad obdržel sdělení Městského soudu v Praze č. j. Si 1686/2023, že obviněná v období od 15. 1. 2020 ke dni tohoto sdělení žádný návrh na zápis změn nepodala a žádný odštěpný závod v obchodním rejstříku zapsán nemá.

Úřad oznámil dne 2. 6. 2023, č. j. UPDI-1891/23/PP2, obviněné ukončení dokazování a stanovil lhůtu, ve které má možnost se k podkladům pro rozhodnutí vyjádřit. Této možnosti obviněná nevyužila.

II. Posouzení jednání obviněné Úřadem

Obviněná byla podle Prohlášení o dráze celostátní provozované společností České dráhy, a. s., č. j. sddf/0010/20 (DFJP), č. j. 57715/2020 (ČD), pro jízdní řád 2021/2022, účinného od 13. 12. 2020, aktualizovaného 1. 7. 2022, a podle Prohlášení o dráze celostátní provozované společností České dráhy, a. s., č. j. sddf/0015/21 (DFJP), č. j. 57650/2021 (ČD), pro jízdní řád 2022/2023, účinného od 12. 12. 2021, aktualizovaného 11. 12. 2022 provozovatelkou celostátní dráhy mezi žst. Praha-Vršovice, obvod Praha-Eden - Praha Jih, a dále v obvodech žst. Praha Jih, Bohumín a Děčín hl. n. (dále jen dotčené části dráhy celostátní) a současně provozovala drážní dopravu, která nesloužila výhradně k zajištění provozování dráhy.

Dne 15. 1. 2020 vstoupila v účinnost novela zákona o dráhách – zákon č. 367/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a který je transpozicí novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru. Novelizovaný zákon o dráhách mimo jiné v § 42a až § 42c nyní definuje požadavky na oddělení provozování dráhy a drážní dopravy, postupy v případě vertikálně integrovaného podniku, a povinnosti z tohoto uskupení vyplývající.

Pokud jeden podnik provozuje jak dráhu, tak drážní dopravu, musí dojít k oddělení provozování dráhy a drážní dopravy formou zřízení odštěpných závodů podle § 42c zákona o dráhách. Druhou možností je oddělení provozování dráhy a drážní dopravy formou více podniků, které ale smějí být součástí téhož vertikálně integrovaného podniku. Pravidla tohoto oddělení jsou uvedena v § 42a a § 42b zákona o dráhách.

Obviněná je jak provozovatelkou drážní dopravy, tak provozovatelkou dotčených částí dráhy celostátní. Podle § 42c odst. 1 zákona o dráhách, provozuje-li provozovatel dráhy celostátní nebo regionální drážní dopravu, která neslouží výhradně k zajištění provozování dráhy, zřídí odštěpné závody, prostřednictvím kterých bude drážní dopravu provozovat odděleně od provozování dráhy.

Obviněná sama o sobě není vertikálně integrovaným podnikem a v rozporu s § 42c odst. 1 zákona o dráhách dosud nezřídila odštěpné závody, prostřednictvím kterých má povinnost provozovat drážní dopravu odděleně od provozování dráhy. Proto Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí.

III. Popis námitek a jejich vypořádání

Námítka obviněné

Přestože obviněná věděla, že žádost o zápis odštěpných závodů podle § 42c odst. 1 zákona o dráhách nepodala, tak v podaném odporu namítala, že se Úřad musí připsesem dotázat rejstříkového soudu, zda obviněná takový úkon již neučinila, a zda již neběží doba mezi podáním žádosti o zápis a vyhotovením zápisu.

Stanovisko Úřadu

Úřad se rozhodl námitce obviněné vyhovět a požádal Městský soud v Praze o sdělení, zda obviněná podala v období od 15. 1. 2020 doposud návrh na zápis odštěpných závodů do obchodního rejstříku. Podle sdělení Městského soudu v Praze obviněná žádný návrh na zápis změn nepodala a žádný odštěpný závod v obchodním rejstříku zapsán nemá.

Námítka obviněné

Obviněná vyvozuje, že Úřad setrvává na své argumentaci, když zmiňuje dřívější řízení vedené pod spisovou značkou POK004/22, ve kterém byla obviněné uložena pokuta. Proto se i obviněná odkazuje svou argumentací na svá podání v řízení sp. zn. POK004/22.

Stanovisko Úřadu

V řízení vedeném pod sp. zn. POK004/22 bylo již pravomocně rozhodnuto. Argumentace obviněné a její námitky byly v tomto řízení řádně vypořádány. Úřad souhlasí s obviněnou, že setrvává na svých závěrech, které učinil v řízení sp. zn. POK004/22.

Námítka obviněné

Obviněná odkazuje na vyjádření Úřadu k žalobě č. j. UPDI-0248/23/KP, kdy Úřad uvedl, že „...*prostředky za užití pozemků nelze zahrnout do ceny za užití dráhy jízdou vlaku, takže by k diskriminaci dopravců nemělo dojít*“. Tím se měl Úřad ztotožnit s názorem obviněné, že nájemné za pozemky pod stavbou dráhy nemůže být součástí ceny za užití dráhy, proto ani sjednání, výpočet ani výběr platby nájemného za pozemky pod stavbou dráhy nemůže představovat hlavní činnost

podle § 2 odst. 12 zákona o dráhách. A i kdyby výkon hlavních činností podle § 2 odst. 12 zákona o dráhách měl představovat provozování dráhy podle § 42c odst. 1 zákona o dráhách, nemohl by Úřad sjednání, výpočet, ani výběr platby nájemného za pozemky pod dráhou zahrnout do skutkové podstaty přestupku podle § 51 odst. 4 písm. v) zákona o dráhách.

Stanovisko Úřadu

Předmětem tohoto řízení je nezřízení odštěpných závodů podle § 42c odst. 1 zákona o dráhách. K fakturám, které obviněná vystavila za užívání pozemků pod dráhou, Úřad v tomto řízení nepřihlíží. Společenská škodlivost v tomto případě nespočívá v samotném inkasu nájemného za pozemky pod dráhou, nýbrž v riziku, že by obviněná mohla příjmy pocházející z provozování dráhy použít k financování provozování drážní dopravy a být tak zvýhodněna oproti ostatním dopravcům.

Námítky obviněné

Obviněná namítá, že Úřad nezjišťoval, zda v období od 14. 7. 2023 do doručení příkazu obviněná na dotčených traťových úsecích reálně provozovala drážní dopravu. Dále tvrdí, že pokud provozovatel na dráze neprovozuje drážní dopravu, nemůže docházet k zneužití postavení provozovatele dráhy. Úřad podle obviněné musí prokázat, že obviněná v rozhodném období provozovala drážní dopravu uspokojující přepravní potřeby třetích osob. Jinak nemůže být prokázána odpovědnost obviněné za porušení § 42c odst. 1 zákona o dráhách v rozhodném období a tedy ani odpovědnost za přestupek podle § 51 odst. 4 písm. v) zákona o dráhách. Stejně tak musí Úřad podle obviněné prokázat, že na traťových úsecích provozovaných obviněnou provozovali v rozhodném období drážní dopravu i jiní dopravci, aby vůbec mohli být postupem obviněné diskriminováni.

Stanovisko Úřadu

Pro povinnost zřídit odštěpné závody podle § 42c zákona o dráhách není nezbytné, aby k provozování drážní dopravy docházelo na téže dráze, kterou tento dopravce provozuje. Dále není podstatné, zda provozovatel drážní dopravy na této dráze reálně provozuje nebo zda v rozhodném období provozovali drážní dopravu na dotčené dráze i jiní dopravci. Reálný provoz drážní dopravy nic nemění na povinnosti obviněné zřídit odštěpný závod a prostředky za provozování dráhy od provozování drážní dopravy transparentně oddělit. Podstatné je, že došlo k ohrožení zákonem chráněného zájmu. Postačí už jen samotné riziko, že by k převádění financí mohlo dojít a že obviněná jako dopravce může být potenciálně zvýhodněna příjmy z provozování dráhy.

Námítky obviněné

Dále obviněná namítá, že v řízení vedeném pod sp. zn. POK004/22 prokázala, že iniciovala jednání, jež mělo vést ke změně kategorie dotčené dráhy u drážního správního úřadu, čímž by se mohla vyhnout povinnosti zřídit odštěpné závody. To podle obviněné představuje veškeré úsilí, které lze po obviněné za daných okolností spravedlivě požadovat, aby přestupku zabránila a proto by měla být zproštěna odpovědnosti za přestupek.

Stanovisko Úřadu

Obviněná byla povinna zahájit úkony vedoucí ke vzniku odštěpných závodů podle § 42c zákona o dráhách nabytím účinnosti zákona č. 367/2019 Sb., tedy dne 15. 1. 2020. Tuto povinnost však obviněná ani po více než třech letech nesplnila. S ohledem na rozsah působnosti a personální

i finanční poměry obviněné nelze tuto snahu, která navíc doposud nevedla k odstranění protiprávního stavu, považovat za „vynaložení veškerého úsilí“.

Námítky obviněné

Obviněná namítá, že je potřeba uvést konkrétní rozsah následků přestupku, respektive prokázat vznik faktické diskriminace dopravců. Dále uvádí, že dle Prohlášení o dráze celostátní a dráhách regionálních platného pro přípravu jízdního řádu 2022 a pro jízdní řád 2022 účinné od 11. 12. 2020, č. j. 80929/2020-SŽ-GŘ-O5, vydaného Správou železnic, státní organizací, pro jí provozované dráhy, provozuje pouze 0,69% délky těchto tratí. S ohledem na tento rozsah celostátní dráhy je proto povaha a závažnost přestupku, jehož by se mohla obviněná dopustit, zanedbatelná a neodůvodňuje uložení pokuty v takovém rozsahu. Úřad podle obviněné při ukládání pokuty nezohlednil význam a rozsah následků jednání obviněné, který ona sama považuje za zanedbatelný a pochybuje, zda by vůbec takové jednání mělo představovat přestupek podle § 51 odst. 4 písm. v) zákona o dráhách.

Stanovisko Úřadu

Úřad nesouhlasí, že je třeba prokázat vznik faktické diskriminace dopravců. Postačí už jen samotné riziko, že by dopravci mohli být diskriminováni. Společenská škodlivost spočívá v ohrožení zájmu společnosti, který zákon chrání, obviněnou. Není zaručeno, že se nezkříží prostředky z provozování dráhy s prostředky z provozování drážní dopravy. Zákon o dráhách ve svém § 42c odst. 1 nestanoví, jak velký rozsah celostátní (nebo regionální dráhy nebo veřejně přístupné vlečky) dráhy musí být provozován, aby došlo k naplnění podmínek v něm stanovených. Podstatné je, že pokud takový provozovatel provozuje zároveň i drážní dopravu, která neslouží výhradně k zajištění provozování dráhy, zřídí odštěpné závody. Ačkoliv se význam a rozsah následků jednání obviněné může zdát jí samotné zanedbatelný, hlavním důvodem pro stanovení pokuty v takové výši je jednak skutečnost, že povinnost zřídit odštěpné závody má obviněná již od ledna roku 2020, tedy více než 3 roky, ale také to, že ačkoliv na protiprávní jednání byla Úřadem v minulosti několikrát upozorněna, k odstranění protiprávního stavu stále nedošlo. Obviněná porušila své právní povinnosti. Cílem uložené pokuty je také přimět obviněnou k urychlenému odstranění protiprávního stavu.

Námítky obviněné

Obviněná uvádí, že Úřad měl při ukládání pokuty posuzovat majetkové poměry obviněné jen jako provozovatelky dráhy a zjistit, jak velkou část tratí v celé ČR, na které se vztahuje § 42c odst. 1 zákona o dráhách, obviněná provozuje, aby mohl být stanoven tržní podíl obviněné jako provozovatelky dráhy. Obviněná také odkazuje na § 62 odst. 4 zákona o dráhách a sděluje, že jakožto provozovatelka dráhy nemůže do účetního okruhu provozování dráhy převádět příjmy z jiných činností, proto Úřad nemůže takové příjmy z jiných činností brát v úvahu při hodnocení majetkových poměrů obviněné jakožto provozovatelky dráhy. A pokud by Úřad byl oprávněn brát v úvahu majetkové poměry obviněné i jako provozovatelky drážní dopravy, musel by vzít v úvahu vedle aktiv i pasiva a místo výnosů by musel zohlednit zisky jakožto výnosy oproštěné od nákladů. Proto se obviněná domnívá, že Úřad nezohlednil majetkové poměry obviněné ani její tržní podíl adekvátně.

Stanovisko Úřadu

Obviněná byla uznána vinnou z porušení povinností podle § 42c odst. 1 zákona o dráhách. Zákon zde nespécifikuje, jak velký musí být tržní podíl, aby mohl být provozovatel dráhy odpovědný za přestupek. Úřad nevede přestupkové řízení s účetně oddělenou organizační složkou, ale s obviněnou jakožto jednoznačně identifikovanou právnickou osobou.

Úřad námítce obviněné vyhověl a ověřil u Městského soudu v Praze, zda obviněná podala návrh na zápis odstěpných závodů. Ostatní námítky obviněné Úřad neshledal důvodnými.

IV. Posouzení přestupku a stanovení výše správního trestu

Naplnění skutkové podstaty přestupku

Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin. V tomto případě je dán zájem společnosti na tom, aby provozovatelé dráhy provozovali drážní dopravu odděleně; to má za cíl zajistit, že nebude docházet k diskriminaci ostatních dopravců.

Obviněná je právnickou osobou. Současně plní funkci provozovatelky dráhy podle zákona o dráhách. Nesplnění povinností § 42c odst. 1 zákona o dráhách je výslovně označeno v § 51 odst. 4 písm. v) zákona o dráhách jako přestupek. V tomto případě byly naplněny znaky tohoto přestupku.

Splnění uvedené povinnosti zákon o dráhách stanovil na 15. 1. 2020, kdy nabyl účinnosti zákon č. 367/2019 Sb. Protiprávní stav tedy obviněná vyvolala svou nečinností dne 15. 1. 2020, avšak doručením oznámení zahájení řízení č. j. UPDI-2252/22/AM2 dne 13. 7. 2022 došlo k ukončení jednoho období páchaní trvajících přestupku. Tím dne 14. 7. 2022 došlo k udržování nového protiprávního stavu, způsobeného nečinností obviněné.

Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 101/2010 - 101 ze dne 15. 6. 2011, tak se z hlediska totožnosti skutku jedná o nový skutek, za který lze uložit další správní trest. Existuje zde sice totožný pachatel i protiprávní stav, liší se zde však časové období, po které je přestupek páchan a za které je sankce ukládána.

Úřad prokázal, že se obviněná dopustila tohoto přestupku, je za jeho spáchání odpovědná a proto ji uznal vinnou. Současně jednání obviněné není trestným činem.

Prověření zániku odpovědnosti za přestupky

Úřad se před uložením správního trestu zabýval tím, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek. Podle § 30 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky je v tomto případě promlčecí doba 3 roky, neboť za přestupek podle § 51 odst. 4 písm. v) zákona o dráhách lze podle § 51 odst. 10 písm. d) zákona o dráhách uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč.

Jedná se o trvajících přestupek, neboť obviněná od 14. 7. 2022 nadále udržuje protiprávní stav, spočívající v neoddělení provozování dráhy a drážní dopravy zřízením odstěpného závodu. Dle sdělení Městského soudu v Praze a z obchodního rejstříku vyplývá, že protiprávní stav nebyl dosud ukončen. Pro účel tohoto řízení se považuje přestupek za ukončený sdělením obvinění, resp. doručením příkazu. Promlčecí doba trvajících přestupku počíná podle § 31 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního

stavu, v tomto případě tedy den po doručení příkazu, tj. 22. 4. 2023. V tomto případě sice nedošlo k odstranění protiprávního stavu, ale nastala jeho fikce

Přestupek není promlčen.

Druh správního trestu a postavení pachatele

Podle § 12 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky jestliže ke spáchání přestupku zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem pouze ten, kdo požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení má. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že § 51 odst. 4 zákona o dráhách vyžaduje zvláštní postavení pachatele, tj. postavení provozovatele dráhy, což obviněná splňuje.

Obviněná byla zřízena na základě zákona a její činnost je upravena zákonem č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železnic a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 6 odst. 1 tohoto zákona je obviněná akciovou společností, zapisuje se do obchodního rejstříku a je dostatečně kvalifikovaná se svěřeným majetkem nakládat.

Obviněná nepodléhá povinnosti evidovat skutečného majitele podle zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů. Podle § 7 písm. b) zákona č. 37/2021 Sb. totiž skutečného majitele nemá česká právnická osoba založená nebo zřízená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, pokud Česká republika, kraj nebo obec ji převážně financují, uplatňují v ní rozhodující vliv nebo jmenují nebo odvolávají většinu osob, které jsou členy jejího statutárního nebo kontrolního orgánu; v případě obchodní korporace se vždy vyžaduje, aby veškeré podíly v ní měly přímo nebo nepřímo Česká republika, kraj nebo obec. Takovou právnickou osobou je i obviněná, kterou ovládá stát. Obviněná je uvedena v příloze (Majetkové účasti ministerstev) Strategie vlastnické politiky státu jako státem vlastněná obchodní společnost, a to pod Ministerstvem dopravy jako strategického významu v trvalém držení státu, přičemž rozsah držení činí 100 %.

V rámci správně-právní odpovědnosti je pak ukládán správní trest právnické osobě za to, že osoby odpovědné za její řízení a fungování nezajistily splnění povinností jí uložených. Za právnickou osobu fakticky jednají fyzické osoby jako její zástupci, zejména statutární orgány a zaměstnanci, jejichž jednání se právnické osobě přičítá. Jednáním těchto fyzických osob pak fakticky dochází k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku, za který odpovídá právnická osoba. Vzhledem k tomu, že obviněná je právnickou osobou, navíc zřízenou na základě zákona, dospěl Úřad k závěru, že jediným vhodným správním trestem k dosažení odstranění protiprávního stavu je uložení pokuty.

Obviněná má povinnost svou činnost vykonávat s péčí řádného hospodáře. Z povahy obviněné i z povahy její činnosti jednoznačně vyplývá, že zákonem svěřené úkoly musí vykonávat odborně na vysoké profesionální úrovni. Zároveň je obviněná dostatečně finančně i personálně zajištěna tak, aby řádně a včas plnila svoje povinnosti. Znalost a dodržování právního řádu jsou při výkonu jejich činností nezbytnou podmínkou.

Z výše uvedeného vyplývá, že obviněná nadále udržuje protiprávní stav, i když z hlediska tohoto řízení je třeba posuzovaný skutek, resp. přestupek, považovat za dokonaný až dnem doručení příkazu, tedy 21. 4. 2023.

Úřad dospěl k závěru, že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti a byl tedy zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Z nečinnosti obviněné nevyplývá, že by vynaložila veškeré úsilí, které po ní bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila (§ 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky).

Stanovení výše pokuty

Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédl Úřad s ohledem na okolnosti případu podle § 37 až § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky zejména k povaze a závažnosti přestupku, k významu zákonem chráněného zájmu, k významu a rozsahu následku přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku, k významu a rozsahu následků přestupku a k povaze pachatele.

Úřad posoudil polehčující i přitěžující okolnosti definované v § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky. Jako významně přitěžující okolnost Úřad vyhodnotil skutečnost, že obviněná neodstranila protiprávní stav i přesto, že byla již před **více než 8 měsíci** za stejný skutek (v jiném časovém období) sankcionována. Společenská škodlivost v tomto případě spočívá v riziku diskriminace všech soutěžitelů na trhu tím, že obviněná může být potenciálně zvýhodněna příjmy z provozování dráhy, jejichž příjemcem nebude odštěpný závod, ale sama obviněná. K tomu může dojít proto, že provozování dráhy a drážní dopravy nebylo dostatečně odděleno. Míra závažnosti přestupku je vysoká, a to i s ohledem na dobu trvání přestupku. Obviněná nesplnila svou povinnost ani po více než 3 letech od jejího vzniku. K tomu Úřad přihlédl také jako k přitěžující okolnosti. Polehčující okolnosti Úřad neshledal.

Úřad při stanovení výše pokuty přihlédl k povaze činnosti a aktuálním majetkovým poměrům obviněné. Ta se prezentuje jako největší český železniční dopravce, kdy její celková aktiva dle individuální účetní závěrky za rok 2022 k 31. 12. 2022 činila 93 590 mil. Kč. Výše pokuty vychází na 0,00032% z celkových aktiv. Proto se Úřad domnívá, že stanovená výše pokuty nemůže ohrozit existenci ani podnikatelskou činnost obviněné.

Podle § 51 odst. 10 písm. d) zákona o dráhách lze za přestupek podle odstavce 4 písm. v) téhož ustanovení uložit pokutu do 1 000 000 Kč. Úřad uložil pokutu ve výši 300 000 Kč. S ohledem na majetkové poměry obviněné, její velikost a tržní podíl nelze pokutu v této výši považovat za likvidační ani omezující.

Pokuta uložená obviněné naplňuje obě základní funkce právní odpovědnosti, a to funkci represivní – postih za porušení povinností stanovených zákonem, a funkci preventivní, která směřuje k předcházení porušování zákona. Jelikož se nejedná o první pochybení obviněné, převažuje již v tomto případě represivní funkce pokuty, kdy hlavním účelem trestu je přimět obviněnou k odstranění protiprávního stavu. Aby byla tato funkce efektivní, je nutné, aby uložená sankce byla citelná. Obviněná by ji měla ve své majetkové sféře pocítit proto, aby pro ni upuštění od protiprávního jednání mělo i ekonomický význam. Neméně významný účel tedy spočívá i v možné nápravě obviněné. V rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, č. j. 10 Ca 250/2004–48 se mimo jiné konstatuje, že „*Jde-li o finanční postih, musí být znatelný v majetkové sféře*

delikventa, tedy být nikoli pro něho zanedbatelný, a tak nutně musí v sobě obsahovat i represivní složku. V opačném případě by totiž postih delikventa smysl postrádal. “

Úřad považuje výše uvedená skutková zjištění za dostatečná k vydání rozhodnutí. Výše pokuty odpovídá závažnosti přestupku. Proto Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu.

V. Náklady řízení

Řízení o přestupku vyvolala obviněná porušením své právní povinnosti, proto jí Úřad výrokem č. II tohoto rozhodnutí v souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., uložil povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč se splatností do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí má obviněná právo podat rozklad ve lhůtě do 15 dnů. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno. O podaném rozkladu rozhoduje vedoucí ústředního správního úřadu. Rozklad se podává u Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, se sídlem Myslíkova 171/31, Nové Město, 110 00 Praha 1.

Mgr. Tomáš Myslivec

vedoucí oddělení přístupu ke službám
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře

Dotčený orgán

Drážní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2